

MEMÒRIA DE LES OBSERVACIONS I AL·LEGACIONS FORMULADES EN TRÀMIT DE CONSULTA INTERDEPARTAMENTAL, AUDIÈNCIA, INFORMACIÓ PÚBLICA I INFORMES.

L'article 36.3.c de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern estableix que els avantprojectes de llei han de contenir una memòria d'al·legacions en què constin les consultes formulades, les al·legacions presentades en els tràmits d'audiència informació pública i informes emesos, les raons que han dut a estimar-les o desestimar-les i la seva incidència en la redacció final de l'Avantprojecte de llei.

Detallem a continuació les observacions i al·legacions que s'han presentat respecte l'Avantprojecte de llei de patrimoni immaterial català, així com les respostes corresponents:

- 1.- Consulta interdepartamental.
- 2.- Nota de l'Àrea de Millora de la Regulació.
- 3.- Informe jurídic preliminar de l'Assessoria Jurídica del Departament de Cultura.
- 4.- Informe de la Comissió Mixta Generalitat de Catalunya – Ajuntament de Barcelona.
- 5.- Audiència.
- 6.- Informació pública.
- 7.- Primer Informe de l'Institut Català de les Dones.
- 8.- Segon informe d'impacte de l'Institut Català de les Dones.
- 9.- Informe del Consell de la Mancomunitat Cultural.
- 10.- Informe del Consell d'Etnologia de Catalunya.
- 11.- Informe de la Subdirecció General d'Organització de l'Administració i del Sector Públic.
- 12.- Informe del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts.
- 13.- Informe del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català.
- 14.- Informe del Consell de Govern Locals.
- 15.- Informe de la Secretaria de Política Lingüística.
- 16.- Informe de la Direcció General de Pressupostos.
- 17.- Informe de la Comissió de Govern Local de Catalunya.

1. Consulta interdepartamental.

Mitjançant correu electrònic de data 31 d'octubre de 2023, la Direcció General d'Assumptes Consultius del Departament de la Presidència exposa diferents propostes de millora a la redacció del text normatiu que s'accepten íntegrament.

En aquest sentit, s'han acceptat les propostes d'assenyalar el predicat a l'article 5.3; substituir "*apartat anterior*" per "*apartat 1*" a l'article 7.2 i a l'article 15.2; substituir el temps verbal futur a l'article 10.5 b); refondre l'article 10.10 amb l'article 14.4 i traslladar l'apartat 8 de l'article 13 a l'article 15; així mateix s'ha acceptat la proposta de "*Consell de l'Etnologia Catalana*" com a títol per l'article 21.

Altrament, la Direcció General d'Assumptes Consultius del Departament de la Presidència, mitjançant correu de data 31 d'octubre de 2023, formula dues propostes de caràcter material, que han estat incorporades al text normatiu:

a) La primera consistent en especificar al text normatiu que la competència per deixar sense efecte les declaracions correspon al Govern, pel que fa als BCIIIN de l'apartat 1 de la DA4a, i les entitats locals a què fa referència l'article 13.2, pel que fa als BCIIIL de l'apartat 2 de la DA4a;

b) la segona consistent a recollir un règim especial quant a l'Aran, establert en la DA 2ª, en la línia de la DA 2ª de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, de patrimoni cultural català.

2. Nota de l'Àrea de Millora de la Regulació.

El 4 de juliol de 2023, l'Àrea de Millora de la Regulació de la Secretaria del Govern va emetre una nota d'observacions sobre la memòria d'impacte de l'Avantprojecte de Llei, que la Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural ha tingut en compte per elaborar la versió definitiva de la memòria d'impacte de data 23 d'octubre de 2023.

3. Informe jurídic preliminar de l'Assessoria Jurídica del Departament de Cultura.

L'Assessoria Jurídica del Departament de Cultura emet informe jurídic preliminar favorable el dia 7 de novembre de 2023. Si bé, recomana millores tècniques al projecte normatiu que són acceptades, atès que contribueixen a garantir l'eficàcia i l'enteniment de l'Avantprojecte de Llei.

A aquests efectes, i quant al preàmbul s'incorpora que la Llei s'estructura en 24 articles, distribuïts en cinc capítols, quatre disposicions addicionals, dues disposicions derogatòries i tres disposicions finals; així mateix a la part final s'ha recollit que es deroguen els articles de l'1 al 6 de la Llei 2/1993, de 5 de març, de foment i protecció de la cultura popular i tradicional i de l'associacionisme cultural, i també es deroga el Decret 389/2006, de 17 d'octubre, del patrimoni festiu de Catalunya. Tanmateix es modifica la Llei 9/1993, de 30 de desembre, del patrimoni cultural català per incloure al patrimoni cultural immaterial com a part del patrimoni cultural català i remetre's a la seva legislació especial.

Així mateix, s'incorporen totes les recomanacions de l'Assessoria Jurídica pel que fa a l'articulat. En aquest sentit, s'ha incorporat el número 2 a l'inici del segon apartat de l'article 2 i s'ha

incorporat “*Consell de l'Etnologia Catalana*” com a títol de l'article 21. També destaquem que s'ha incorporat el títol de la disposició derogatòria primera –derogació de normes-, i el títol de la disposició derogatòria segona- manteniment de vigència de normes-; igualment, a les disposicions finals, s'ha incorporat el títol disposició final primera- modificació de la Llei del patrimoni cultural català-; disposició final segona –Autorització de desplegament-, disposició final tercera- Entrada en vigor-.

Finalment, cal dir, que l'Assessoria Jurídica del Departament de Cultura va formular una observació de caràcter material que també s'ha valorat positivament, de manera que a l'Avantprojecte de Llei s'ha incorporat un apartat 5 a l'article 22 que estableix una graduació en la prescripció de les infraccions administratives de manera que únicament les molt greus prescriuen al cap de cinc anys, les infraccions administratives greus prescriuen al cap de tres anys, i les infraccions administratives lleus al cap de dos anys d'haver-se comès.

4. Informe de la Comissió Mixta Generalitat de Catalunya – Ajuntament de Barcelona.

La Comissió Mixta Generalitat de Catalunya-Ajuntament de Barcelona va examinar l'Avantprojecte de Llei de patrimoni immaterial català, per tal de valorar l'afectació al règim especial de la ciutat de Barcelona, i demana que es reconegui expressament en el text normatiu que l'Ajuntament de Barcelona exerceix les seves competències d'acord amb el previst a la Carta Municipal de Barcelona sens perjudici d'allò que preveu la Llei de patrimoni cultural immaterial.

Es valora positivament l'aportació, i s'introdueix a l'Avantprojecte de Llei una disposició addicional que té per finalitat protegir el règim especial de Barcelona en matèria de patrimoni immaterial.

5. Audiència.

S'ha atorgat tràmit d'audiència a les trenta entitats que a partir de l'1 de gener de 2024 conformen la **Xarxa Territorial de l'Observatori del Patrimoni Etnològic i Immaterial**. Així mateix, s'ha atorgat tràmit d'audiència a la **Xarxa de Museus d'Etnologia**. Únicament han presentat observacions a l'Avantprojecte de Llei: La Fundació Institut Ramon Muntaner i l'Ajuntament de la Galera, titular i gestor de l'equipament Terracota, Centre d'Interpretació de la Terrissa de la Galera.

5.1 Fundació Institut Ramon Muntaner.

En relació amb l'escrit d'al·legacions presentat per l'**Institut Ramon Muntaner** (IRMU), amb l'assumpte “Període d'informació pública de l'Avantprojecte de Llei del Patrimoni Cultural Immaterial Català” es valora el següent:

1. En el primer comentari es demana afegir la referència a les *fundacions* al preàmbul.

Resposta: considerem que al redactat al qual es fa referència ja es dona per entès que hi queda englobades les fundacions, i, per tant, no cal afegir-ho.

2. Al segon comentari, es demana afegir un article d'actuació en matèria d'educació que inclogui la presència del patrimoni cultural immaterial i el patrimoni etnològic en els currículums del sistema educatiu.

Resposta: s'accepta afegir un esment al preàmbul, en un sentit molt ampli i general, sobre la importància de la comunitat educativa en accions de salvaguarda i del patrimoni etnològic i immaterial com a recurs i eina pedagògica. S'inclou aquesta referència dins el segon paràgraf del preàmbul, d'acord amb el redactat següent:

“A les nocions clàssiques d'exclusivitat i autenticitat històrica se'ls hi han sumat les de la representativitat i continuïtat culturals, consideracions que impliquen també posar l'èmfasi, a més en els resultats històrics i llurs productes acabats, en els processos i en les dinàmiques socials de cada moment i de cada societat en concret. Aquest enriquiment es deriva de la constatació del paper cada cop més destacat que les comunitats, els grups i les persones tenen en els

*processos de producció, identificació i preservació patrimonials, **així com la creixent potenciació dels valors socials i educatius.***

Bona part d'aquestes noves aportacions s'han generat en el marc de les transformacions sociodemogràfiques, econòmiques i culturals esdevingudes en la nostra societat al llarg dels darrers anys, que a l'ensem han comportat un augment de la diversitat, la pluralitat i la riquesa culturals”.

5.2 Ajuntament de la Galera.

En relació amb l'escrit d'observacions presentat per l'**Ajuntament de la Galera**, amb l'assumpte “Avantprojecte de Llei de patrimoni cultural immaterial català”, es valora el següent:

1. En relació amb la primera al·legació, referent al capítol 1, article 4.1, s'hi proposa que la terrissa i l'ofici de terrisser sigui una activitat emparada pel Departament de Cultura i no pas com una activitat industrial inclosa dins del Departament d'Empresa, Indústria i Energia.

Resposta: cal dir que aquesta proposta no es pot atendre en el marc d'aquest Avantprojecte de llei. Aquest és un redactat general com perquè hi tinguin cabuda el màxim d'àmbits del patrimoni etnològic i immaterial, on s'inclou de forma implícita les tècniques i sabers relacionats amb tot tipus d'artesania.

2. La segona al·legació es refereix al capítol 1, article 5, per fer constar la necessitat de distingir entre un artesà nou d'un artesà que ha heretat els coneixements de l'ofici, de pare a fills, de manera, ininterrompuda des de fa més de 300 anys fent referència als canterers de la Galera.

Resposta: es considera que l'Avantprojecte de llei no pot recollir aquesta qüestió tan específica. Un cop aprovada la llei i en cas de declarar l'ofici de canterer com a BCIIN o BCIL es podrà valorar en les mesures de salvaguarda les consideracions presentades.

Així mateix, cal assenyalar que s'ha realitzat el tràmit d'audiència a l'**Associació Catalana de Municipis i Comarques, a la Federació de Municipis de Catalunya i al Consell General d'Aran**, si bé no han presentat cap observació a aquest projecte normatiu.

6. Informació pública.

Per EDICTE de 3 de gener de 2024, publicat al **DOGC Núm. 9077 (11.1.2024)** es va sotmetre a informació pública l'Avantprojecte de Llei del patrimoni cultural immaterial català per un termini de quinze dies hàbils. Durant aquest període van formular observacions: la Federació de Persones Sordes de Catalunya, la Sra. Esther Hachuel Fernández i la Diputació de Barcelona.

6.1 Federació de Persones Sordes de Catalunya (FESOCA)

1. La Federació de Persones Sordes de Catalunya afirma que l'Avantprojecte de llei del PCI no incorpora cap referència específica a la llengua de signes catalana (LSC). Es demana que “s'incorpori la LSC i les seves manifestacions culturals a l'Avantprojecte de referència i que es faci una referència explícita a totes les consideracions, tant al propi preàmbul com a l'articulat per la singularitat i el valor d'aquest cabal cultural i lingüístic que suposen”.

Resposta: l'Avantprojecte de llei no fa referència a la LSC com tampoc ho fa amb tantíssimes altres manifestacions immaterials del país que tenen cabuda en aquesta futura llei. El redactat volgudament és general sense entrar en especificitats ni en necessitats concretes dels diversos béns culturals immaterials. Cal tenir present que la LSC disposa d'una llei específica que la reconeix i protegeix (Llei 17/2010, del 3 de juny, de la llengua de signes catalana).

2. La FESOCA “manifestem l’interès, necessitat i conveniència de que la llengua de signes catalana (LSC) i les seves manifestacions siguin declarades com a patrimoni cultural immaterial dins la legislació sobre Patrimoni Cultural Català”.

Resposta: aquesta proposta s’ha de tramitar amb posterioritat a l’aprovació de la llei de patrimoni cultural immaterial. Un cop la llei sigui vigent es podran sol·licitar i tramitar les declaracions que corresponguin.

6.2 La Sra. Esther Hachuel Fernández.

La Sra. Esther Hachuel Fernández ha presentat un escrit amb les observacions següents:

1. Interpretem que, molt probablement, hi hagi hagut una confusió per part de la persona sol·licitant, ja que en l’exposició del tràmit s’esmenta que *el mecanisme de participació via web és massa complex*, i que *el termini ha estat extraordinàriament curt*. Es considera doncs que l’exposició es remet, possiblement, al procés de participació i consulta pública prèvia a l’elaboració de l’Avantprojecte de llei del patrimoni cultural català, que es va cloure el 23 de febrer de 2024, i que és un procés diferent al vinculat amb l’Avantprojecte de llei del patrimoni immaterial català:

<https://participa.gencat.cat/processes/leipatrimonicultural>

2. La Sra. Hachuel proposa que hi hauria d’haver una única llei sobre el patrimoni cultural, tant material com immaterial, i no pas una llei de patrimoni immaterial i una altra de patrimoni cultural per separat.

Resposta: No es descarta que en un futur s’aprovi una regulació a través d’una única llei tant del patrimoni cultural material com immaterial. No obstant això, s’ha optat per avançar en l’aprovació de la llei de patrimoni immaterial, mentre es revisen tots els aspectes que cal modificar de la regulació del patrimoni cultural material.

6.3 Diputació de Barcelona.

L’Oficina de Patrimoni Cultural de la Diputació de Barcelona ha realitzat un seguit d’observacions mitjançant correu electrònic:

1. La Diputació considera que a l’article 5, dedicat als agents del patrimoni cultural immaterial, volent ser clar, acaba per no ser-ho en definir en el punt 1 i 2 de l’article a la ciutadania. La convenció d’UNESCO de 2003 parla sobretot de “comunitat” més que ciutadania (que es considera que és un concepte limitat de comunitat). De fet, en la resta del redactat d’aquesta llei es fa servir gairebé sempre el terme “comunitats” més que “ciutadania”. Hi ha com una falta de concordança entre el redactat de la llei en general que parla de “comunitat” i l’article 5 d’agents, on apareix el terme “ciutadania” per definir als agents portadors que a la resta del redactat es defineix com a “comunitat”.

Resposta: Efectivament, els termes ciutadania i comunitat no tenen exactament el mateix significat; són termes teòrics amb límits empírics poc precisos i que, segons el context social i/o polític en què s’usin, poden adreçar-se a realitats socials diferenciades o fins i tot divergents entre sí. En el marc de les ciències socials, i més concretament en el camp de l’antropologia, el terme comunitat va sorgir a mitjats del segle XX com una metodologia per tal de definir, i per tant de delimitar, grups socials entesos com a unitats d’anàlisi en ells mateixos, enfront de l’ús de termes massa genèrics i vagues com ara el de societat, per exemple. A partir d’aquí, el terme ha tingut múltiples usos i consideracions, tot i que a casa nostra ha tingut poc desenvolupament científic i analític (a diferència de les tradicions d’estudis socials anglosaxona i llatinoamericana, per exemple, on el terme ha estat cabdal dins del que s’ha anomenat estudis de comunitat).

En el cas del text de l’Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català entenem el terme “ciutadania” com l’expressió del conjunt dels ciutadans i ciutadanes que integren la societat catalana en tot el seu abast, organitzada en el conjunt d’institucions polítiques, socials, culturals i d’altra mena existents en l’actualitat, i amb tots els seus espais diversos d’associació,

col·laboració, diàleg i participació social. S'empra aquest terme en aquest article 5 per emfatitzar la perspectiva de globalitat que porta associada el terme, donat que el conjunt de la ciutadania és potencialment la veritable protagonista del patrimoni cultural immaterial, tant en la seva creació, desenvolupament i manteniment com també en el seu gaudi i aprofitament, més enllà que a la pràctica i en cada cas concret, un grup determinat de persones puguin configurar, per relacions d'afinitat social, cultural, territorial o d'altra índole, una comunitat més o menys definible. Considerem doncs que el terme comunitat, que efectivament és el que té una major presència en el text de la Convenció de PCI de la UNESCO, té un abast més limitat i específic que el de ciutadania, i en aquest article 5 *d'Agents del patrimoni cultural immaterial* s'adreça a la identificació del conjunt de la societat catalana, és a dir, de tota la ciutadania (amb tots els seus possibles grups, subgrups, entitats, comunitats, institucions, etc.) com l'agent promotor tant en primera com en darrera instància del patrimoni cultural immaterial.

Tal i com es diu en l'apartat 2 de l'article 5, la ciutadania en llur complexitat, sigui ja, i segons el cas, individualment o bé organitzada en grups, entitats i/o comunitats, és la protagonista del conjunt de processos de salvaguarda:

"2. La salvaguarda del patrimoni cultural immaterial es caracteritza pel protagonisme de la ciutadania que, individualment o en grups, entitats i altres comunitats, és al centre de les dinàmiques de desenvolupament i transmissió d'aquest patrimoni."

2. En segon lloc, la Diputació de Barcelona es refereix a l'article 13, relatiu a la *Catalogació de béns culturals immaterials d'interès local* (BCIIL). En aquest punt, afirma que la llei arrossega la manca de concreció pròpia de la Llei de Patrimoni sobre BCILs. És a dir, no aporta cap millora en la definició dels BCIL. Copia el que diu la Llei 9/1993 i poca cosa més. L'atenció continua posada majoritàriament sobre el béns culturals d'interès nacional (BCIN).

Resposta: És cert que les *categories de protecció del patrimoni cultural immaterial* del text d'Avantprojecte de Llei del patrimoni cultural immaterial català s'alineen amb les categories que consten a la Llei 9/1993, de patrimoni cultural català, per establir un marc unificat i coherent de modalitats de protecció, tant en l'àmbit material com immaterial, tenint en compte que en el futur es preveu aprovar una llei que unifiqui els dos àmbits. En tot cas, la regulació menor pel que fa als béns culturals d'interès local respecte als béns culturals d'interès nacional permet un marge de regulació i actuació superior als ens locals, en el marc de la garantia de l'autonomia local que es reconeix als ens locals.

3. Pel que fa al procediment, la Diputació planteja dubtes d'interpretació: "primer es diu que l'expedient per a incoar una declaració de BCIIL ha de comptar amb un *"informe favorable d'un tècnic en patrimoni cultural"* (igual que el BCIL normal) però després diu que l'expedient ha de contenir la *"memòria etnològica"* (que defineix en l'article 10.5, i que és molt més extens i que diria que no pot fer qualsevol tècnic de patrimoni, com a mínim sol, sinó és amb persones amb una certa especialització en el tema)".

Resposta: L'informe favorable d'un tècnic en patrimoni cultural que estableix l'article 13.2 i la memòria etnològica que estableix l'article 10.5 són documents preceptius diferents. L'informe favorable ha de venir avalat per un/a tècnic/a de patrimoni cultural un cop revisada i avaluada la memòria etnològica, que no necessàriament haurà estat elaborada per aquest tècnic/a de patrimoni cultural de l'ens local.

4. La Diputació de Barcelona planteja la qüestió següent: com la categoria de protecció de BCIIL afectarà al patrimoni immaterial que ja està catalogat i com afectarà a la feina de les persones que d'ara endavant hagin de proposar aquesta figura legal amb el que demana la llei per fer la declaració (sembla que fer aquesta memòria etnològica no és igual que fer els informes patrimonials que s'han fet fins ara).

Resposta: La nova tipologia de protecció de BCIIL que regula l'Avantprojecte de Llei implicarà que tot aquell patrimoni immaterial ja catalogat haurà de ser revisat a la llum de les disposicions de la nova llei, en cas de que s'acabi aprovant en els termes actuals. S'haurà de tramitar el

procediment de declaració corresponent i la memòria etnològica serà d'obligada elaboració en els termes que exposa l'article 10.5.

Això no obstant, pel que fa al patrimoni festiu, la disposició addicional quarta de l'Avantprojecte de llei estableix una reclassificació automàtica de totes les festes i elements festius declarats d'acord amb les categories del Decret 389/2006, de 17 d'octubre, del patrimoni festiu de Catalunya, que es deroga, incloses les festes, elements festius, manifestacions i celebracions inscrites en el Catàleg del Patrimoni Festiu de Catalunya. Totes elles es reclassificaran com a BCIIIN o BCIIIL.

5. Pel que fa a l'article 15, relatiu a *les mesures de salvaguarda dels béns culturals immaterials d'interès local*, la Diputació de Barcelona no entén l'apartat 1 de l'article quan diu “1. L'acord de declaració d'un bé cultural immaterial d'interès local ha d'incloure les mesures o actuacions específiques, d'ordre jurídic, tècnic, administratiu i financer que es considerin més adequades per a la salvaguarda de l'element; així com també per a garantir la seva visibilitat, celebració, conservació, coneixement i difusió, a més del seu accés en els termes que preveu l'article 15.” Considera que ha de ser una errada la remissió al mateix article.

Resposta: Sí, efectivament hi ha hagut una errada. S'ha de remetre a l'article 16, que és el que regula l'accés als béns culturals immaterials d'interès nacional i local. S'ha procedit a la seva correcció en el text de l'Avantprojecte.

6. La Diputació de Barcelona al·lega que l'article 16, relatiu a l'*accés als béns culturals immaterials d'interès nacional i local*, no indica quina és l'obligació mínima d'accés públic als BCIIIN i BCIIIL.

Resposta: Tal i com indica l'article 16, les comunitats, grups o individus portadors o protagonistes dels béns culturals immaterials així com els promotors i gestors de béns culturals immaterials d'interès nacional o local estan obligats a permetre, en primer lloc, l'estudi dels béns en qüestió pels investigadors i investigadores d'institucions científiques, tècniques o universitàries de prestigi o competència reconeguts, així com, en segon lloc, a permetre l'accés públic als esdeveniments, indrets, equipaments culturals, etc., sens perjudici dels usos consuetudinaris pels quals es regeix l'accés a determinats aspectes d'aquestes manifestacions culturals, relacionats amb el desenvolupament del béns culturals en qüestió.

7. La Diputació assenyala que la *protecció dels béns materials vinculats a béns culturals immaterials que preveu l'article 18* sembla una qüestió força complexa i difícil de dur a terme. S'estableix la protecció dels béns mobles o immobles, “espais”, llocs, que sostenen una manifestació immaterial i que hi són inherents a ell. L'apartat 3 diu “La declaració d'aquests béns materials vinculats a béns culturals immaterials requereix tramitar el procediment previst a la Llei del patrimoni cultural català, que es pot realitzar de manera simultània i coordinada amb el procediment de declaració del bé cultural immaterial”. La Diputació pregunta com es durà a terme això, ja que poden haver-hi dificultats i casuístiques que generaran controvèrsia, per exemple, si s'ha de protegir un espai/lloc d'un aplec o d'una romeria (que tindrà un propietari privat), com això limitarà el dret de propietat, en el cas dels camins (que en sí és un tema complex) en què es poden esgrimir arguments de drets de pas, i que la seva declaració pugui obligar als propietaris. Es pot entendre aquesta voluntat de “protegir” llocs, espais, elements mobles però després diu “En cap cas aquestes mesures de protecció han de suposar una restricció a les facultats de les persones propietàries o titulars de drets d'aquests béns. Perquè es puguin donar aquestes limitacions és necessari que siguin declarats com a béns culturals d'interès nacional o béns catalogats.” Per tant, la Diputació pregunta si la protecció com a BCIIIL o BCIIIN pot limitar el dret de propietat.

Resposta: L'article 18 de l'Avantprojecte de llei regula la protecció dels béns materials vinculats a béns culturals immaterials.

En aquest sentit, les administracions públiques resten obligades a vetllar pel respecte i conservació dels llocs, espais, itineraris i dels suports materials en què es sustenten els béns

culturals immaterials protegits. També poden ser objecte de mesures de protecció conforme a la legislació urbanística i d'ordenació del territori per part de les administracions competents.

En el cas de propietaris o titulars d'altres drets reals sobre els béns materials vinculats a BCIIINs, l'Avantprojecte de llei els obliga a permetre que serveixin de suport material per a la realització del bé immaterial tret que el Departament de Cultura autoritzi la seva dispensa.

Es poden establir altres mesures de protecció que comportin restriccions a les facultats de les persones propietàries o titulars de drets sobre els béns materials vinculats a BCIIINs o BCILs, però cal que aquests béns materials es declarin, de manera singular, com a **béns culturals d'interès nacional o béns catalogats d'acord amb la Llei 9/1993, del patrimoni cultural català**, ja que és aquesta legislació la que regula les mesures de protecció del patrimoni cultural material. S'ha de tramitar el procediment corresponent, i es pot fer de forma simultània amb el procediment de declaració com a bé immaterial. En aquest sentit, cal tenir en compte que la incoació d'un procediment de declaració de BCIN comporta l'aplicació immediata del règim de protecció que la Llei 9/1993 estableix per a aquesta categoria (article 9.2). S'ha de fer esment especial a la figura de la zona etnològica com a modalitat de bé cultural d'interès nacional immoble que regula l'article 7.2.e de la Llei 9/1993, del patrimoni cultural català, i que es refereix al conjunt de vestigis, que poden incloure intervencions en el paisatge natural, edificis i instal·lacions, que contenen en llur si elements constitutius del patrimoni etnològic de Catalunya.

Cal posar de relleu que la regulació de l'article 18 de l'Avantprojecte de llei s'ajusta al marc normatiu que estableix l'article 4 de la Llei estatal 10/2015, de 26 de maig, per a la salvaguarda del patrimoni immaterial cultural:

“Artículo 4. Protección de los bienes materiales asociados.

1. Las Administraciones Públicas velarán por el respeto y conservación de los lugares, espacios, itinerarios y de los soportes materiales en que descansen los bienes inmateriales objeto de salvaguardia.

A estos efectos, las medidas de salvaguardia del patrimonio cultural inmaterial podrán determinar las medidas específicas y singulares de protección respecto de los bienes muebles e inmuebles asociados intrínsecamente a aquél, siempre que esa protección permita su mantenimiento, evolución y uso habitual, sin perjuicio de las medidas singulares que, para la protección de dichos bienes muebles e inmuebles, puedan establecerse a tenor de lo dispuesto en la Ley 16/1985, de 25 de junio, del Patrimonio Histórico Español y en la legislación de las Comunidades Autónomas competentes en la materia.

2. Los bienes muebles y espacios vinculados al desenvolvimiento de las manifestaciones culturales inmateriales podrán ser objeto de medidas de protección conforme a la legislación urbanística y de ordenación del territorio por parte de las Administraciones competentes.

En ningún caso dichas medidas de protección supondrán una restricción a las facultades de los propietarios o titulares de derechos sobre dichos bienes. Para que puedan darse tales limitaciones será preciso seguir, en su caso, los procedimientos previstos en la Ley 16/1985, de 25 de junio, del Patrimonio Histórico Español, y la correspondiente legislación autonómica.”

7. Primer informe de l'Institut Català de les Dones.

El 12 de març de 2024, l'Institut Català de les Dones va emetre l'informe d'impacte de gènere sobre l'Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català. L'informe proposa un seguit d'esmenes:

1. Des d'un punt de vista formal, proposa modificar diferents termes emprats al text per tal d'ajustar-se a la normativa sobre ús no androcèntric del llenguatge:

- a) On diu “als membres” hi ha de dir “les persones membres”.
- b) On diu “individus” hi ha de dir “persones”.

- c) On diu “individu” hi ha de dir “persona”.
- d) On diu “al protagonisme de les comunitats, grups i entitats com a creadors, mantenidors, portadors o protagonistes i promotors de la manifestació cultural” hi ha de dir “al protagonisme de les comunitats, grups i entitats com a creadores, mantenidores, portadores o protagonistes i promotores de la manifestació cultural”.
- e) On diu “d'un tècnic” hi ha de dir “d'una persona tècnica”.

Resposta: S'accepten totes les propostes formals relacionades a les lletres a), b), c), d) i e) i es modifica el text de conformitat.

2. Des d'un punt de vista material, en aplicació del principi de transversalitat recollit com a principi primer de l'article 3 de la Llei 17/2015 d'igualtat efectiva de dones i homes, i que té l'objectiu de millorar les condicions de vida de les dones i, alhora, transformar la construcció social de les desigualtats de gènere, es proposen les modificacions següents:

2.a) Proposa una redacció alternativa de l'apartat h de l'article 6.2 (Requisits i característiques del patrimoni cultural immaterial):

“h) Equitat: que l'ús, gaudi i beneficis derivats del bé siguin justos i equitatius respecte de les comunitats, grups o individus que s'identifiquin amb aquest, tenint en compte els usos i costums tradicionals i el dret consuetudinari de les comunitats locals. Per afegit, no han de perpetuar situacions patents de desigualtats per raó de sexe i de gènere o derivades de la discriminació múltiple, així com per les situacions de desavantatge per raó d'ètnia, color, orígens ètnics i socials, característiques genètiques, llengua, religió, conviccions, opinions polítiques o de qualsevol altra mena, pertinença a una minoria, competències, naixement, discapacitat, edat, orientació sexual o nivell econòmic.”

Resposta: Es valora positivament incorporar el concepte d'igualtat a la lletra h) de l'article 6.2, si bé es proposa una redacció més entenedora afegint els termes “sense cap mena de discriminació”.

2.b) Proposa afegir un apartat 4 a l'article 7 (Actuacions de les administracions públiques):

“4. Correspon a les administracions públiques de Catalunya adoptar les actuacions recollides al article 24 sobre manifestacions culturals de la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.”

Resposta: Entenem que no cal incorporar-ho atès que dita previsió ja es recull a l'article 24 de la Llei 17/2015 i, per motius de seguretat jurídica, no es aconsellable reproduir en una Llei articles d'altres Lleis.

2.c) Proposa una redacció alternativa de l'apartat 4 de l'article 14 (Mesures de salvaguarda dels béns culturals immaterials nacionals declarats):

“4. Les entitats, grups o persones que han elaborat el pla de salvaguarda han de fer, de manera quinquenal, un informe dels resultats obtinguts, una avaluació de la seva eficàcia i les modificacions corresponents per a la seva millora. Aquest informe ha d'ésser lliurat al departament de l'Administració de la Generalitat competent en cultura. En el seu defecte, aquesta avaluació ha d'ésser efectuada per l'Administració de la Generalitat. Hi ha d'incloure un apartat específic sobre l'impacte de gènere i igualtat de tracte i no-discriminació en l'àmbit de la seva actuació i presentar totes les seves dades relatives a persones físiques desagregades per sexe (dona/home) i identitat de gènere (dona/home/persona no binària) segons les indicacions de la guia Introduint la perspectiva de gènere interseccional a les estadístiques. Guia teoricopràctica. En aquest procés de valoració de resultats s'ha de prendre com a base els criteris que van justificar la seva declaració. Una alteració substantiva d'aquests criteris comporta la modificació de la declaració o bé deixar-la sense efectes.”

Resposta: Es creu convenient no detallar res dels apartats que hauria d'incloure l'informe, si es fa esment a l'apartat específic sobre l'impacte de gènere caldria fer-ho d'altres aspectes com podria ser el benestar animal, antiracisme, etc.

2.d) Proposa afegir un apartat 5 a l'article 21 (Consell de l'Etnologia Catalana):

"5. Les persones titulars del òrgan col·legiat han de tenir una composició paritària de conformitat amb la Disposició Transitòria Primera. 1 i 2 de la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes."

Resposta: L'article 4.6 de l' Ordre CLT/152/2015, de 30 d'abril, del Consell de l'Etnologia Catalana ja ho recull. Per tant, la partitat resta garantida al Consell de l'Etnologia Catalana d'acord amb l'article 12 de la Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.

8. Segon informe de l'Institut Català de les Dones.

El 22 de juliol de 2024, l'Institut Català de les Dones va emetre un segon informe d'impacte de gènere sobre l'Avantprojecte de Llei del patrimoni cultural immaterial català. L'informe proposa un seguit d'esmenes:

PRIMERA. Des d'un punt de vista formal, cal modificar diferents termes emprats al text per tal que aquest no presenti disfuncions amb la normativa a dalt esmentada sobre ús no androcèntric del llenguatge. Així:

1. On diu "portadors" hi ha de dir "persones portadores" o "agents portadors".
2. On diu "als interessats" hi ha de dir "a la part interessada" o "a les persones interessades".
3. On diu "investigadors" hi ha de dir "de personal investigador" o "persones investigadores" o "investigadors i investigadores".
4. On diu "els promotors i gestors" hi ha de dir "la part promotora i gestora" o "les persones i entitats promotores i gestores".

Resposta: S'accepten totes les propostes formals relacionades als apartats 1), 2), 3) i 4) i es modifica el text de conformitat.

SEGONA. Des d'un punt de vista material, en aplicació del principi de transversalitat recollit al Principi Primer de l'article 3 de la Llei 17/2015 d'igualtat efectiva de dones i homes, i que té l'objectiu de millorar les condicions de vida de les dones i, alhora, transformar la construcció social de les desigualtats de gènere, es proposen les modificacions següents:

1. Afegir la redacció necessària al *Preàmbul* perquè hi consti la informació següent:
La regulació que fa la Llei 17/2015, en relació a les competències de les administracions públiques en matèria de manifestacions culturals, concretament al seu article 24. 7

Resposta: No s'accepta. No es considera necessari.

2. Afegir al punt c) de l'Article 3. *Àmbits del patrimoni cultural immaterial*, la següent redacció:
c) Formes de comunicació, expressions orals, gestuals o visuals, i les seves produccions, incloses la llengua i les seves modalitats i particularitats lingüístiques, garantint-ne un ús inclusiu i no discriminatori.

Resposta: No s'accepta. En aquest article sols es mencionen els àmbits del PCI no s'entra en el que cal garantir i el que no. En cas d'acceptar-se caldria incloure-ho en altres apartats. No es considera necessari.

3. Afegir al punt c) de l'Article 6. *Requisits i característiques del patrimoni cultural immaterial*, la següent redacció:

c) Representativitat: que el bé sigui referent i representatiu dels processos històrics, socials i culturals de les comunitats, els grups o les persones portadores o protagonistes d'aquest patrimoni, parant especial atenció a la representativitat de les dones, promovent la seva participació i tenint en compte llurs realitats i aspiracions.

Resposta: No s'accepta. Massa concret per l'àmbit de la llei.

4. Afegir al punt d) de l'Article 6. *Requisits i característiques del patrimoni cultural immaterial*, la següent redacció:

d) Participació i cohesió socials: que el bé promogui els processos de participació i cohesió socials entre els membres d'una comunitat o grup determinats, i alhora entre les diverses comunitats i grups que conformen el conjunt de la societat catalana, o promoció manifestacions culturals de diferents procedències en què les dones siguin reconegudes i no menystingudes. Es tracta d'un patrimoni viu, tradicional i contemporani alhora, representatiu, i arrelat en la comunitat.

Resposta: No s'accepta. Massa concret per l'àmbit de la llei.

5. Afegir al punt f) de l'Article 6. *Requisits i característiques del patrimoni cultural immaterial*, la següent redacció:

f) Tradicional i contemporani: que el bé conjugui el seu rol de ser portador i transmissor d'una tradició pròpia d'una comunitat o grup, o bé del conjunt de la societat catalana, tenint en compte la genealogia feminista, amb la capacitat de transformació d'imaginari i adaptació a les dinàmiques i valors socials i culturals actuals. 8

Resposta: No s'accepta. Massa concret per l'àmbit de la llei.

6. Afegir al punt g) de l'Article 6. *Requisits i característiques del patrimoni cultural immaterial*, la següent redacció:

g) Interculturalitat: que el bé s'emmarqui en el respecte a la diversitat, generi diàleg intercultural i interseccional, i potencii els valors de la tolerància i respecte de la pluralitat cultural.

Resposta: No s'accepta. No es considera necessari.

7. Afegir al punt h) de l'Article 6. *Requisits i característiques del patrimoni cultural immaterial*, la següent redacció:

h) Equitat: que sense cap mena de discriminació l'ús, gaudi i beneficis derivats del bé siguin justos i equitatius respecte de les comunitats, grups o persones que s'identifiquin amb aquest, tenint en compte els usos i costums tradicionals i el dret consuetudinari de les comunitats locals. Així mateix, no han de perpetuar situacions patents de desigualtat per raó de sexe i de gènere o derivades de la discriminació múltiple, així com per les situacions de desavantatge per raó d'ètnia, color, orígens ètnics i socials, característiques genètiques, llengua, religió, conviccions, opinions polítiques o de qualsevol altra mena, pertinença a una minoria, competències, naixement, discapacitat, edat, orientació sexual o nivell econòmic.

Resposta: No s'accepta. En l'inici del paràgraf ja es fa emement sense cap mena de discriminació.

8. Redacció alternativa de l'apartat 1. de l'Article 7. *Actuacions de les administracions públiques*, en els termes següents:

1. Constitueix un deure de les administracions públiques de Catalunya fomentar el patrimoni cultural immaterial, en els marcs competencials respectius, per tal que aquest es manifesti plenament en els àmbits socials i culturals de Catalunya, tot garantint-ne la igualtat efectiva de dones i homes en el terreny de les manifestacions culturals i assegurar-ne així la pervivència dinàmica en el futur.

Resposta: No s'accepta. No es considera necessari.

9. Afegir al punt a) de l'apartat 2. de l'Article 7. *Actuacions de les administracions públiques*, els termes següents:

a) Promoure el coneixement i l'inventari de les manifestacions, com també dels agents portadors o protagonistes, àmbits, béns i creacions del patrimoni cultural immaterial de Catalunya i facilitar la promoció de manifestacions culturals de diferents procedències en què les dones siguin reconegudes i no menystingudes.

Resposta: No s'accepta. Es considera massa concret en l'àmbit d'aquesta llei.

10. Afegir al punt b) de l'apartat 2. de l'Article 7. *Actuacions de les administracions públiques*, els termes següents:

b) Difondre el patrimoni cultural immaterial en totes les seves modalitats i àmbits i fomentar que en les manifestacions culturals no es reproduïxin estereotips ni prejudicis sexistes. Promoure la

creació i la divulgació d'obres que presentin innovacions formals favorables a la superació de l'androcentrisme i del sexisme, al coneixement de la diversitat ètnica, cultural i funcional dels diferents col·lectius de dones, i a la visualització de les diferents orientacions sexuals o identitàries de les dones.

Resposta: No s'accepta. Es considera massa concret en l'àmbit d'aquesta llei.

11. Afegir a l'apartat 4. de l'Article 10. *Procediment de declaració de béns culturals immaterials d'interès nacional* els termes següents:

4. En la instrucció del procediment cal donar audiència a les entitats públiques, privades, comunitats o grups de persones, **amb especial atenció als grups i entitats de dones i de defensa del drets de les dones**, amb o sense personalitat jurídica, que organitzen, promouen o tenen un vincle destacat amb els béns culturals immaterials a declarar, i als titulars de drets reals sobre els béns que es volen declarar. També s'ha d'obrir un període d'informació pública.

Resposta: No s'accepta. Es considera massa concret en l'àmbit d'aquesta llei.

12. Afegir a l'apartat 6. de l'Article 10. *Procediment de declaració de béns culturals immaterials d'interès nacional* els termes següents:

6. A l'expedient ha de constar l'informe favorable del Consell de l'Etnologia Catalana i de l'Institut d'Estudis Catalans. També hi ha de constar un Informe d'Impacte de Gènere emès per l'Institut català de les Dones.

Resposta: No s'accepta. No es detallen els informes d'impacte que seran necessaris, i entenem que el d'impacte podria ser un més d'altres que es puguin demanar.

13. Afegir a l'apartat 2. de l'Article 13. *Catalogació de béns culturals immaterials d'interès local* la següent redacció:

2. La competència per a la declaració de béns culturals immaterials d'interès local correspon al ple de l'ajuntament en municipis de més de 5.000 habitants i al ple del consell comarcal en municipis de menys de 5.000 habitants. La declaració s'ha de dur a terme amb la tramitació prèvia de l'expedient administratiu corresponent, en el qual ha de constar l'informe favorable d'una persona tècnica en patrimoni cultural i un informe d'impacte de gènere de la persona responsable en polítiques d'igualtat de l'ens local.

Resposta: No s'accepta. Entenem que no cal especificar-ho, com tampoc s'especifica si caldran informes d'altres impactes.

14. Afegir a l'apartat 3. de l'Article 14. *Mesures de salvaguarda dels béns culturals immaterials d'interès nacional declarats* la següent redacció:

[...]

Els plans de salvaguarda són sistemes de gestió dinàmics que s'han de revisar i actualitzar periòdicament i han d'incorporar la perspectiva de gènere interseccional. Les modificacions significatives al pla s'han de comunicar al departament de l'Administració de la Generalitat competent en cultura.

Resposta: No s'accepta. Entenem que, igual que no es detallen altres perspectives que cal que contemplin els plans de salvaguarda, tampoc cal fer esment a la perspectiva de gènere interseccional.

15. Afegir a l'apartat 4. de l'Article 14. *Mesures de salvaguarda dels béns culturals immaterials d'interès nacional declarats* la següent redacció:

4. Les entitats, grups o persones que han elaborat el pla de salvaguarda han de fer, de manera quinquennal, un informe dels resultats obtinguts, una avaluació de la seva eficàcia i les modificacions corresponents per a la seva millora. Aquest informe ha de contenir un apartat específic sobre l'impacte de gènere i en la igualtat de tracte i no discriminació en l'àmbit de la seva actuació i presentar les dades desagregades per sexe (dona/home) i identitat de gènere (dona/home/persona no binària). Aquest informe ha d'ésser lliurat al departament de l'Administració de la Generalitat competent en cultura. En el seu defecte, aquesta avaluació ha d'ésser efectuada per l'Administració de la Generalitat. En aquest procés de valoració de resultats s'ha de prendre com a base els criteris que van justificar la seva declaració. Una alteració substantiva d'aquests criteris comporta la modificació de la declaració o bé deixar-la sense efectes.

Resposta: No s'accepta. De la mateixa manera que no es detalla els apartats que ha de tenir l'informe, entenem que no cal especificar aquest apartat en qüestió. Aquesta esmena es va respondre al primer informe presentat per l'Institut Català de les Dones.

16. Afegir l'articulat necessari després de l'*Article 17* per incloure'n un d'específic d'igualtat i perspectiva de gènere interseccional on es garanteixi, entre d'altres, la garantia del llenguatge inclusiu i no sexista, la promoció i representació de les manifestacions culturals de les dones, etc.

Resposta: No s'accepta. Es considera massa concret en l'àmbit d'aquesta llei.

17. Afegir a l'apartat 2. de l'*Article 21. Consell de l'Etnologia Catalana* la redacció següent:

2. Aquest òrgan col·legiat ha de tenir un caràcter assessor amb funcions de participació, impuls i salvaguarda del patrimoni cultural immaterial i ha de garantir la presència equilibrada de dones i homes amb capacitat, competència i preparació adequades i comptarà, com a mínim, amb una persona coneixedora de la integració de la perspectiva de gènere interseccional.

Resposta: No s'accepta. Com ja es va respondre al primer informe de l'Institut Català de les Dones que l'article 4.6 de l'Ordre CLT/152/2015, de 30 d'abril, del Consell de l'Etnologia Catalana ja ho recull. Per tant, la partitat resta garantida al Consell de l'Etnologia Catalana d'acord amb l'article 12 de la Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.

9. Informe del Consell de la Mancomunitat Cultural.

El 21 de març de 2024, el Consell de la Mancomunitat Cultural va informar favorablement sobre l'Avantprojecte de Llei del patrimoni cultural immaterial català, sense proposar cap esmena.

10. Informe del Consell de l'Etnologia de Catalunya.

El 5 de març de 2024, el Consell de l'Etnologia de Catalunya va acordar proposar les esmenes següents:

1. Pel que fa al preàmbul, es troba a faltar un esment a les universitats i catedres com a ens que treballen pel patrimoni cultural immaterial. Caldria esmentar les universitats de manera genèrica al preàmbul. Així doncs, es proposa afegir el següent paràgraf en la pàgina 2 del text d'Avantprojecte de llei:

A més, cal remarcar la tasca relacionada amb l'estudi, la recerca, la creació de nous coneixements i la difusió que des de fa anys es du a terme des de les universitats catalanes i llurs catedres associades en referència a les dinàmiques socials i culturals vinculades amb patrimoni etnològic i immaterial.

Resposta: Es valora positivament la proposta i es modifica el text en el sentit indicat.

2. L'article 13 de l'Avantprojecte de Llei atribueix als consells comarcals la competència per a la declaració de béns culturals d'interès local de municipis amb menys de 5.000 habitants. Es considera que aquesta mesura resta capacitat d'actuació als ajuntaments petits i els treu potestats en el reconeixement i preservació del propi patrimoni. Caldria reformular l'article per tal d'atorgar un paper en el procediment de declaració als ajuntaments de municipis de menys de 5.000 habitants.

Resposta: L'Avantprojecte de Llei segueix el mateix criteri que estableix la Llei de patrimoni cultural català. A la pràctica, l'Ajuntament pot instar al Consell Comarcal a incoar el procediment de declaració i, a més, l'Ajuntament com a interessat en el procediment també pot presentar al·legacions que hauran de ser tingudes en compte per la resolució de l'expedient.

11. Informe de la Subdirecció General d'Organització de l'Administració i del Sector Públic.

El 21 de novembre de 2023, la Subdirecció General d'Organització de l'Administració i del Sector Públic de la Direcció General de Bon Govern, Innovació i Qualitat Democràtiques va emetre informe favorable sobre l'Avantprojecte de llei, sens perjudici de les observacions següents sobre **el Consell de l'Etnologia Catalana**, que s'han d'entendre com a recomanacions a valorar pel Departament proponent:

1. L'article 21 de l'Avantprojecte de llei regula el Consell de l'Etnologia Catalana. Només s'han de regular per llei òrgans col·legiats de manera excepcional si són de gran importància pel seu caràcter institucional o per la repercussió o l'impacte de les seves activitats i quan a més tinguin vocació de permanència. Per tant, el Departament impulsor ha de valorar si es donen aquestes circumstàncies tenint en compte que la regulació per llei dificulta modificacions o supressions posteriors, condiciona innecessàriament l'Executiu en l'exercici de les seves atribucions i, normalment, no implica cap avantatge sobre la regulació per reglament.

Resposta: el Departament vol mantenir la regulació del Consell de l'Etnologia Catalana a l'Avantprojecte de llei perquè té vocació de permanència i se'l vol atribuir el màxim reconeixement legal com a òrgan consultiu específic en l'àmbit del patrimoni immaterial i etnològic, tenint en compte que és un àmbit del patrimoni cultural que fins al moment ha estat deficientment reconegut.

2. Una llei no ha de fer referència a òrgans creats per decret com el Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català i, per tant, proposa eliminar aquesta referència concreta. El Consell Assessor ja quedaria inclòs dintre de la referència a "altres òrgans consultius [...]" (article 20.4).

Resposta: No s'accepta la proposta perquè el Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català està creat per l'article 80 de la Llei 9/1993, del patrimoni cultural català, i per tant, no és un òrgan col·legiat creat reglamentàriament. Atès que té el màxim reconeixement legal, considerem que cal fer-hi esment explícit.

3. Resulta discutible que la composició, funcions, etc. del Consell d'Etnologia Catalana es determini per ordre i no per una disposició del Govern si la seva composició fos de caràcter interdepartamental. Si es vol mantenir la composició actual (Ordre CLT/152/2015) sí que seria suficient amb una ordre, ja que no es tractaria d'un òrgan col·legiat de caràcter interdepartamental.

Resposta: Es vol mantenir la composició actual i es tracta d'un òrgan col·legiat de caràcter departamental.

4. Convindria revisar l'expressió "règim orgànic" (article 21.3) tenint en compte que es tracta d'un òrgan col·legiat (entenem que es pot suprimir aquesta referència).

Resposta: s'accepta suprimir la referència a "règim orgànic", i es modifica el text de conformitat.

5. S'han d'evitar duplicitats o funcions excessivament properes amb altres òrgans i, per tant, si és el cas, s'hauria de revisar la normativa reguladora d'altres òrgans propers (Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català, etc.).

Resposta: no es produeixen duplicitats amb altres òrgans col·legiats com el Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català. Aquesta qüestió ja va ser analitzada en crear el Consell de l'Etnologia Catalana a través de l'Ordre CLT/152/2015.

6. La norma reguladora del Consell de l'Etnologia Catalana (com passa actualment amb l'Ordre CLT/152/2015) ha de preveure la integració d'aquest, ja que l'Avantprojecte de llei no ho indica. En aquest sentit convindria que, si no ho fa l'Avantprojecte de llei, a l'apartat 3 s'afegís "la integració".

Resposta: s'accepta afegir a l'article 21.3 la referència a "la integració", i es modifica el text de conformitat.

7. Finalment recomana valorar, des del punt de vista estrictament jurídic, si no seria convenient matisar la disposició derogatòria segona que es refereix al manteniment de la vigència de l'Ordre CLT/152/2015, de 30 d'abril, del Consell de l'Etnologia Catalana, per exemple, donant un contingut temporal fins que no es modifiqui per una altra norma.

Resposta: es vol mantenir el redactat de la disposició derogatòria segona atès que la voluntat del Departament és mantenir la regulació de l'Ordre CLT/152/2015 sobre el Consell de l'Etnologia Catalana i no donar-li un caràcter transitori. En qualsevol cas, qualsevol norma és susceptible, en el futur, de ser modificada o derogada per una altra norma del mateix o superior rang.

12. Informe del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts.

El 15 de març de 2024, el Consell Nacional de la Cultura i de les Arts va emetre l'informe 76/2024 sobre l'Avantprojecte de llei del patrimoni cultural català, que és favorable a la proposta normativa però proposa un seguit d'esmenes:

Consideracions

a) Preàmbul

La consideració de Patrimoni transforma la naturalesa del que és una acció social i/o uns processos i la reconverteix en objecte. Tots els codis implícits que identifiquen una societat/comunitat s'han de tenir en compte en la norma per no limitar-la i, en conseqüència, les interpretacions a partir del binomi tradicional/ contemporani es consideren contraproductives.

El Patrimoni Cultural Immaterial neix de la societat/comunitat i aquesta és qui ha de tenir la potestat sobre els elements que la singularitzen, sobre el seu foment, difusió i promoció. La responsabilitat de l'Administració ha de recaure en el suport i la gestió dels mitjans que ho facin possible i, en aquest sentit, la norma ha d'atorgar la preeminència d'intervenció i establiment de criteris als considerats portadors aquest àmbit cultural.

Resposta: No queda del tot clar si es proposa incorporar en el text del preàmbul de l'Avantprojecte de llei aquestes consideracions o bé reescriure'n algunes de les seves parts en funció del seu contingut. En tot cas, el preàmbul remarca l'enriquiment patrimonial que implica el reconeixement del patrimoni immaterial, i en aquest sentit s'afirma que "aquest enriquiment es deriva de la constatació del paper cada cop més destacat que les comunitats, els grups i les persones tenen en els processos de producció, identificació i preservació patrimonials".

A més, el punt 3 de l'article 14, de *Mesures de salvaguarda dels béns culturals immaterials d'interès nacional declarats*, indica, en relació als plans de salvaguarda, que, "el pla de salvaguarda ha de ser elaborat i executat per les entitats, grups o persones que promouen o gestionen aquests béns culturals immaterials d'interès nacional".

b) Propostes referents a l'articulat

1. Es proposa concretar més en el text en relació al que es vol considerar Patrimoni Cultural Immaterial en el sentit de no excloure totes les naturaleses que en poden formar part, tot i considerant la definició que són aquelles expressions que reconeixen un patrimoni viu, evolutiu i comunitari, que abastaria tot tipus de tradició sigui històrica o contemporània.

Resposta: en el punt 2 de l'article 2 del text d'Avantprojecte de Llei es diu:

Aquest patrimoni és recreat constantment per les comunitats, grups o individus en funció del seu entorn, la seva interacció amb la natura i la seva història, els infon un sentiment d'identitat i continuïtat, i contribueix a promoure el respecte de la diversitat cultural i la creativitat humana. És un patrimoni per naturalesa heterogeni i multiforme i, donada l'amplitud de realitats socials on pot expressar-se, aquest disposa d'una gran capacitat per recollir i fer emergir la diversitat social cultural inherents a la nostra societat.

Tenint en compte aquest el redactat d'aquest punt i també tot el que es recull en article 6, de *Requisits i característiques del patrimoni cultural immaterial*, es considera que la definició que el text fa sobre el patrimoni cultural immaterial és prou àmplia com per no excloure cap de les possibles naturaleses que en poden formar part.

2. Cal que la Llei s'impulsi interrelacioni departaments de la Generalitat de Catalunya que gestionen competències també vinculades al Patrimoni Cultural Immaterial, com són els coneixements tradicionals sobre artesanía, pagesia i d'altres pràctiques o oficis tradicionals.

Resposta: Es valora positivament la recomanació. Amb tot, el fet que el text de l'Avantprojecte de Llei no esmenti explícitament la col·laboració i interrelació interdepartamental no exclou, ni molt menys, aquesta possibilitat.

3. És essencial establir una proposta de criteris homogenis consensuada per a dissenyar un inventari el més incloent possible, sense obrir la porta a possibles interpretacions subjectives. En el mateix sentit, la definició de criteris ha de ser prou clar i, alhora, prou àmplia per poder aplicat des de l'Administració de la Generalitat de Catalunya (BCIIN) o des de l'Administració Local (BCIIL).

Resposta: L'article 19, d'*Inventari dels béns culturals immaterials de Catalunya*, del text d'Avantprojecte de Llei estableix les característiques que ha de tenir l'Inventari del Patrimoni Etnològic de Catalunya d'acord amb que estipula l'article 6, de *Requisits i característiques del patrimoni cultural immaterial*. D'acord amb el que estableix aquest article, l'inventari tindrà un caràcter prou inclusiu, clar i ampli alhora, com per discernir correctament en cada cas què i què no cal incloure-hi i per poder ser aplicat en la resolució dels eventuals expedient de declaració de BCIIN i BCIIL.

4. A partir de la definició de l'inventari s'esdevenen les mesures de salvaguarda. Cal deixar clar a l'hora de protegir aquest patrimoni què és catalogar i què és reconèixer.

Resposta: Tal i com estableix el text d'Avantprojecte de Llei, l'Inventari del Patrimoni Etnològic de Catalunya haurà de recollir els béns del patrimoni immaterial català. D'aquests, alguns d'ells podran ser declarats en funció del seu abast social, cultural i territorial en alguna de les figures de protecció que regulen els articles 8, 9 i 10 de l'esmentat text d'Avantprojecte. Al seu torn, el primer punt de l'article 11, de *Registre de Béns Culturals d'Interès Nacional*, diu:

Els béns culturals immaterials d'interès nacional han d'ésser inscrits en el Registre de Béns Culturals d'Interès Nacional, que regula l'article 13 de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català, en el qual també s'ha d'anotar preventivament la incoació dels expedients de declaració.

5. Respecte els béns ja catalogats previament a l'implemetnació de la Llei, és necessari definir la periodització de la seva avaluació.

Resposta: El preàmbul del text d'Avantprojecte de Llei estipula el següent:

El capítol 3 estableix el règim de salvaguarda dels béns culturals immaterials d'interès nacional i local. Uns i altres han de disposar de plans de protecció i salvaguarda com a instruments de gestió, revisables cada cinc anys, i en els quals es defineixen la metodologia d'actuació i el programa d'accions a desenvolupar per assolir la protecció desitjada.

Ara bé, l'articulat del capítol 3 (article 13-20) no esmenta cap periodització de revisió dels elements declarats, sens perjudici que les declaracions es puguin deixar sense efectes.

6. Els experts que valorin les declaracions (BCIIL-BCIIL) han de ser antropòlegs amb formació específica. Pel que fa als portadors-comunitats, també han d'estar inclosos en el procediment de declaració del béns culturals del patrimoni immaterial. En el cas dels tècnics representants de l'Administració que intervinguin o facin acompanyament en els procediments, han d'estar adequadament formats en els continguts objecte d'aquesta Llei.

Resposta: Tal i com exposa el punt 7 de l'article 10, del text d'Avantprojecte de Llei exposa que:

L'elaboració de l'expedient ha de comptar amb participació destacada de persones professionals pertanyents als àmbits de l'etnologia, l'antropologia i el patrimoni cultural sense perjudici de la participació d'altres professionals provinents d'altres disciplines de la resta de ciències socials i humanes.

Per altra banda, l'article 5, *d'Agents del patrimoni cultural immaterial*, remarca el següent:

2. La salvaguarda del patrimoni cultural immaterial es caracteritza pel protagonisme de la ciutadania que, individualment o en grups, entitats i altres comunitats, és al centre de les dinàmiques de desenvolupament i transmissió d'aquest patrimoni.

3. La salvaguarda del patrimoni cultural immaterial es caracteritza pel protagonisme d'institucions, públiques o privades, les quals poden ser museus, arxius, centres d'interpretació, així com entitats, associacions, centres d'estudi i altre tipus d'institucions, que tenen com a objectiu principal la salvaguarda del patrimoni cultural immaterial.

Quant als "tècnics representants de l'Administració que intervinguin o facin acompanyament en els procediments, han d'estar adequadament formats en els continguts objecte d'aquesta Llei", **es valora positivament l'observació i es considera adient afegir en els apartats** de la Llei que abordin la intervenció de l'administració una referència explícita a la formació i els coneixements en patrimoni cultural, i més concretament en patrimoni etnològic, que han d'atresorar les persones tècniques que intervinguin en els processos establerts en la Llei. En aquest sentit, s'afegeix l'apartat 9 a l'article 14.

7. La Llei ha d'incloure els recursos de personal i pressupostaris necessaris per al seu desenvolupament pràctic: acompanyament especialitzat i tècnic, gestió procedimental i seguiment.

Resposta: El text de la Llei no ha d'incloure "els recursos de personal i pressupostaris necessaris per al seu desenvolupament pràctic, aquestes previsions són pròpies de la memòria d'impacte que acompanya l'avantprojecte de Llei però no del text normatiu.

8. En la declaració han de prevaldre els criteris de contingut que proposa el projecte/iniciativa/activitat susceptible de declaració de bé patrimonial immaterial.

Resposta: Els criteris que regulen una eventual declaració d'un bé de patrimoni cultural immaterial estan regulats tant en el Capítol 3, de *Règim de salvaguarda del patrimoni cultural immaterial*, així com també en l'article 6, de *Requisits i característiques del patrimoni cultural immaterial*.

9. En el procés de decisió de declaració de béns cal una simplificació dels organismes participants que inclogui la intervenció dels experts previament esmentats i dels portadors-comunitat consensuats pel sector. En aquest sentit, es considera recomanable l'existència d'un únic ens transversal decisor que aculli les parts establertes. Per tant, l'organisme aglutinador pot ser el proposat Consell de l'Etnologia Catalana amb una participació de components de registre ampli.

Resposta: L'article 21, de *Consell de l'Etnologia Catalana*, estableix amb claredat que aquest és l'òrgan col·legiat de caràcter consultiu en matèria de patrimoni etnològic, en el seu vessant material i immaterial, i que ha de tenir, a més, un caràcter assessor amb funcions de participació, impuls i salvaguarda del patrimoni cultural immaterial.

10. En referència a possibles aspectes de desigualtat relatius a tradicions on es pugui considerar que s'incloguin pràctiques masclistes, components xenòfobs, de preeminència religiosa o de maltractament animal, cal que es puguin inventariar com a part del patrimoni immaterial, tot i que no es cataloguin com a béns culturals.

Resposta: Caldrà valorar, en cada moment i en funció dels valors intrínsecs de cada pràctica cultural, així com també en relació al seu interès social, cultural i patrimonial, si una determinada pràctica pugui ser o no inventariada com a patrimoni cultural immaterial i objecte d'una possible i eventual declaració i/o protecció cultural. Ara bé, tal i com expressa en punt 1 de l'article 6, de *Requisits i característiques del patrimoni cultural immaterial*, del text d'Avantprojecte de llei, aquelles pràctiques que "incloguin pràctiques masclistes, components xenòfobs, de preeminència religiosa o de maltractament animal" no podran ser tractades i abordades com a béns del patrimoni cultural immaterial català. L'esmentat punt 1 de l'article 6, de *Requisits i característiques del patrimoni cultural immaterial*, diu el següent:

Els béns identificats com a patrimoni cultural immaterial no poden comportar manifestacions de discriminació o de violència contràries als drets humans, la igualtat de gènere, el benestar de les persones, la integritat dels ecosistemes o als valors i principis que inspiren l'ordenament jurídic.

11. Cal aplicar l'excepcionalitat cultural en aquell patrimoni immaterial que pugui entrar en conflicte amb d'altres normatives com seria el cas del patrimoni sensorial o acústic, o d'altres.

Resposta: En el cas d'aquells béns del patrimoni immaterial que puguin entrar en conflicte amb altres normatives caldrà estudiar i analitzar cada cas concret i prendre les decisions i les mesures pertinents en funció de les directrius de la normativa vigent. Cal tenir en compte, certament, que és possible que determinats béns del patrimoni immaterial tinguin un component sensorial (acústic, visual, olfactiu, tàtil....) molt destacat, i caldrà doncs en cada cas adequar les possibles tasques d'identificació, documentació, protecció i salvaguarda del bé en qüestió d'acord amb les característiques i particularitats pròpies i inherents del bé.

13. Informe del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català.

El 16 d'abril de 2024, el Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català va acordar informar favorablement sobre l'Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial català, amb les observacions, esmenes i propostes que van presentar els vocals senyors Josep Cruanyes i Lluís Calvo:

13.1 Observacions del Sr. Josep Cruanyes

1. Proposa introduir a l'article 2.1 el concepte "*activitat*" al costat d'expressions, coneixements i tècniques, ja que l'artesania no només és una tècnica si no que té importància que l'activitat que es desenvolupa normalment en determinats indrets i espais que cal preservar com a part d'un entorn. Ja que aquesta situació és un valor intrínsec, que té un efecte, més enllà de les persones que el practiquen, a la pròpia població, indrets i barris on es desenvolupen i que formen part d'aquest valor patrimonial. Per tant, es proposa el redactat de l'article 1 següent:

"1. S'entén per patrimoni cultural immaterial els usos, les pràctiques, les representacions, les expressions, els coneixements, les activitats i les tècniques, juntament amb béns mobles, els béns immobles, les instal·lacions i els espais culturals i naturals que li són inherents, que les comunitats, els grups i, en alguns casos, els individus reconeixin com a part integrant del seu patrimoni cultural."

Resposta: s'accepta introduir l'expressió "les activitats" en l'article esmentat.

2. A l'article 3.a, el Sr. Cruanyes entén que és necessari fer una referència a les activitats productives, esmentant les tècniques i els serveis i comercials que poden ser objecte de declaració com a elements característics de determinats valors immaterials que conformen la riquesa i conformen la identitat del nostre poble. Per això proposa la reforma de la lletra a de l'article 3, en el sentit següent:

"a) Activitats productives, comerços històrics, processos, tècniques i serveis tradicionals."

Resposta: no s'accepta la proposta. L'àmbit d'"*activitats productives, processos i tècniques artesanals tradicionals*" és ja prou ampli com per identificar i/o declarar els comerços històrics, o alguns d'ells, si així es valora per part de l'òrgan competent, com a béns del patrimoni immaterial català dins alguna de les categories que preveu la llei.

3. Pel que fa a l'article 10.1, relatiu a la declaració de béns culturals immaterial d'interès nacional, en relació a la iniciativa es parla de les institucions, comunitats grups o individus. El Sr. Cruanyes considera que manca una referència a "entitats" que moltes vegades estan constituïdes per a preservar o promoure un determinat bé immaterial. També caldria fer referència no només a les persones o entitats relacionades amb el bé, sinó a les persones que formen part d'una comunitat que en són usuàries i beneficiàries com a element dels seus valors culturals i, per tant, també es proposaria incloure aquest concepte:

"1.- La declaració de béns (...) comunitat, entitats, grup o individu directament relacionat, o que sigui beneficiari en relació amb el bé immaterial (...)."

Resposta: s'accepta introduir l'expressió "entitat" a l'article 10.1. No s'accepta la proposta d'introduir "*que sigui beneficiari en relació*". El terme "*beneficiari*" és confús i en aquest cas no queda clar a qui o a que remet. En sentit estricte, el beneficiari ho pot ser qualsevol persona, grup i/o entitat.

4. En relació amb l'expedient, cal que s'identifiqui les tècniques i els processos productius o de serveis que comprèn i també quan es refereix als béns materials cal incloure els espais on es desenvolupa. Quan es tracti de festes que es duen a terme en determinats espais públics que cal preservar per tal que se segueixi desenvolupant la festa, cal descriure'ls ja que caldrà protegir aquest espai i l'entorn, com es fa en els béns culturals d'interès nacional.

També cal tenir en compte els espais com ens trobem amb activitats de festa o de transhumància que afecten el seu desenvolupament a determinats espais, com ara camins, espais territorials o places.

Per tant, el Sr. Cruanyes proposa modificar l'article 10.5, lletra f, en el sentit següent:

f) Els béns materials, mobles, immobles i espais que estan vinculats al bé o activitat que s'hi desenvolupa, i hi donen suport i el caracteritzen de manera singular."

Resposta: No s'accepta la proposta d'introduir "*i espais*". L'expressió béns materials, mobles, immobles, inclou l'opció de tenir en compte els possibles espais vinculats al bé en qüestió. Tampoc s'accepta la proposta d'introduir "*o activitat*". Cal entendre el terme "bé" en un sentit ampli, a partir del qual s'adreça també a activitats.

5. Cal tenir present que en l'expedient, s'ha de fer una descripció expressa i concreta de les elements que conformen les tècniques o activitats que es protegeixen i dels lloc on es desenvolupen, per tal que tingui efectivitat la protecció i es pugui valorar les mesures aplicades i si es compleixen els criteris i elements que es protegeix sigui una festa o una activitat artesanal. En el cas dels establiments històrics que solen anar lligats a activitats artesanals tradicionals cal que es tingui en compte la definició de les tècniques dels processos de producció els obradors i altres elements que abasta la protecció, que si no són ben identificats la protecció esdevé molt difusa. En el casos de festes o altres costums cal definir bé el seu contingut i desenvolupament i recollir els protocols en cas que n'hi hagi. Per tant, el Sr. Cruanyes proposa un nou apartat a l'article 10.5, amb el redactat següent:

"f) bis) la descripció de l'activitat desenvolupada, protocols, tècniques o activitats productives que el caracteritzen."

Resposta: No s'accepta la proposta. El contingut proposat es considera inclòs dins de la informació mínima de la memòria etnològica exigida per l'article 10.5.

6. Pel que fa a la consulta d'organismes, es proposa que s'inclogui el Consell Assessor de Patrimoni Cultural Català a l'article 10.6, com a informe que s'ha de demanar per declarar un bé immaterial com d'interès nacional.

Resposta: no s'accepta la proposta per evitar la duplictat de funcions entre el Consell de l'Etnologia Catalana i el Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català. Cal tenir en compte que l'Avantprojecte de Llei dona el màxim reconeixement legal al Consell de l'Etnologia Catalana, al mateix nivell que la Llei 9/1993 del patrimoni cultural ho fa respecte al Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català.

7. Atès que el patrimoni immaterial s'inclou dins del concepte de patrimoni cultural, aquesta llei també ha d'aplicar-se sobre els béns mobles i immobles. Cal que es digui de manera expressa que s'hi aplica el mateix règim jurídic que en el cas de béns mobles o immobles declarats béns culturals per la Llei 9/1993, a banda de l'especificitat que ha de recollir la declaració que a més de protegir els béns mobles, immobles o espais es protegeixen en relació amb el desenvolupament de l'activitat immaterial.

Aquests espais protegits poden ser una plaça o un camí on es desenvolupi l'activitat protegida cal garantir que s'hi pugui seguir desenvolupant com fins ara.

En el cas de l'espai públic la declaració ha d'incloure la determinació de l'entorn, com s'aplica en la protecció general del patrimoni cultural immobiliari. Fet necessari per garantir aquesta continuïtat, d'ús o de pas en cas que l'espai o camí on transcorre la festa o activitat sigui privat. Pot ser el cas per exemple de les falles del Pirineu que es desenvolupen per camins, com podria ser una activitat transhumant o el pelegrí de Tossa, en cas de discórrer per camins privats la declaració ha de comportar la constitució d'una servitud forçosa que en garanteixi que no es pugui impedir la continuïtat.

Aquests espais lligats a la declaració del bé protegit, si l'objecte de la llei és afavorir-ne la continuïtat, han de quedar afectats de manera imperativa per a que s'hi segueixi desenvolupant l'activitat protegida, com s'estableix respecte al patrimoni cultural immobiliari a la Llei 9/1993.

Proposa un nou redactat de l'article 15.4, tenint en compte que la declaració d'una determinada activitat practicada de manera continuada i moltes vegades de manera immemorial en aquell espai, no suposa una nova restricció sinó que cerca assegurar-ne la continuïtat per ser un bé

cultural d'interès social i per això es preserva complint el deure de protecció com estableix l'article 46 de la Constitució. Cal tenir present les restriccions del dret de la propietat establertes a l'article 545-1 i 2 del Codi civil per ser la declaració com a bé cultural, la constatació fefaent de l'interès públic de l'activitat immaterial i material protegida.

"4.- Als béns mobles i immobles que formen part de la declaració per estar vinculats al bé immaterial se'ls aplicarà les disposicions sobre al Capítol I i II, del Títol II de la Llei 9/1993 de 30 de setembre, sobre la protecció del patrimoni cultural."

El Sr. Cruanyes també proposa afegir un apartat 5 a l'article 18, que inclogui la necessitat de determinar l'entorn, quan hi hagi elements materials immobles o l'activitat es desenvolupi en un espai concret, amb el redactat següent:

"5.- La declaració d'un bé immaterial que inclogui un espai o bé immoble inclourà l'establiment de determinar l'entorn necessari per a la protecció adequada del desenvolupament del bé protegit."

En cas de fer l'activitat en espais privats o transcorri de manera específica per aquest espai, cal establir una servitud legal sorgida i constituïda per la declaració del bé immaterial protegit de caràcter forçós que no hauria suposar una compensació en ser no, un fet nou, si no un fet desenvolupat de manera immemorial en aquell espai. Seria de pas o d'ocupació temporal. S'hauria d'estudiar si caldria fer alguna modificació al capítol VI del llibre Cinquè del codi civil. Proposa afegir l'apartat següent en l'article 18:

"6.- En cas de ser objecte un espai privat la declaració suposarà la constitució d'una servitud forçosa d'ús, ocupació o de pas, que garanteixi la seva continuïtat i normal desenvolupament."

També, en cas que el bé tingui afectat un espai immoble concret que estigui en règim de lloguer, on s'ha desenvolupat de manera tradicional i continuada, de manera immemorial, l'activitat concreta protegida, la declaració ha de comportar la possibilitat de disposar la pròrroga preceptiva del règim de lloguer amb que s'ha desenvolupat, per tal de garantir-ne la continuïtat. Competència que el Parlament pot plantejar com una de les mesures complementàries que la legislació de patrimoni té al seu abast en cada cas.

Plantejar el manteniment dels lloguers, impedir abusos que puguin actuar impossibilitant la continuïtat no sobta, si es parla d'activitats relacionades amb un determinat immoble en règim de lloguer de manera immemorial. No seria acceptable que en prorrogar el lloguer per permetre la continuïtat de l'activitat protegida, es produís un augment abusiu del lloguer. En aquest cas caldria establir un mecanisme de determinació del preu just, tenint en compte l'activitat desenvolupada i la continuïtat immemorial en que s'ha produït. Proposa afegir aquest apartat a l'article 18:

"7.- En cas de ser un immoble en règim de lloguer la titularitat del qual sigui la persona o entitat que fa efectiu el desenvolupament del bé o activitat protegida, el lloguer quedarà prorrogat indefinidament amb un dret de subrogació per part de l'administració titular de la declaració, que podrà exercir amb la finalitat d'afavorir la continuïtat de l'activitat del bé immaterial."

Resposta: No s'accepten totes aquestes propostes sobre els béns culturals materials vinculats. L'article 18 de l'Avantprojecte de Llei regula la protecció dels béns materials vinculats a béns culturals immaterials.

En aquest sentit, les administracions públiques resten obligades a vetllar pel respecte i conservació dels llocs, espais, itineraris i dels suports materials en què es sustenten els béns culturals immaterials protegits. També poden ser objecte de mesures de protecció conforme a la legislació urbanística i d'ordenació del territori per part de les administracions competents.

En el cas de propietaris o titulars d'altres drets reals sobre els béns materials vinculats a BCIINs, l'Avantprojecte de Llei els obliga a permetre que serveixin de suport material per a la realització del bé immaterial, tret que el Departament de Cultura autoritzi la seva dispensa.

Es poden establir altres mesures de protecció que comportin restriccions a les facultats de les persones propietàries o titulars de drets sobre els béns materials vinculats a BCIINs o BCILs,

però cal que aquests béns materials es declarin, de manera singular, com a **béns culturals d'interès nacional o béns catalogats d'acord amb la Llei 9/1993, del patrimoni cultural català**, ja que és aquesta legislació la que regula les mesures de protecció del patrimoni cultural material. S'ha de tramitar el procediment corresponent, i es pot fer de forma simultània amb el procediment de declaració com a bé immaterial. En aquest sentit, cal tenir en compte que la incoació d'un procediment de declaració de BCIN comporta l'aplicació immediata del règim de protecció que la Llei 9/1993 estableix per a aquesta categoria (article 9.2). S'ha de fer esment especial a la figura de la zona etnològica com a modalitat de bé cultural d'interès nacional immoble que regula l'article 7.2.e de la Llei 9/1993, del patrimoni cultural català, i que es refereix al conjunt de vestigis, que poden incloure intervencions en el paisatge natural, edificis i instal·lacions, que contenen en llur si elements constitutius del patrimoni etnològic de Catalunya.

Cal posar de relleu que la regulació de l'article 18 de l'Avantprojecte de llei s'ajusta al marc normatiu que estableix l'article 4 de la Llei estatal 10/2015, de 26 de maig, per a la salvaguarda del patrimoni immaterial cultural:

"Artículo 4. Protección de los bienes materiales asociados.

1. Las Administraciones Públicas velarán por el respeto y conservación de los lugares, espacios, itinerarios y de los soportes materiales en que descansen los bienes inmateriales objeto de salvaguardia.

A estos efectos, las medidas de salvaguardia del patrimonio cultural inmaterial podrán determinar las medidas específicas y singulares de protección respecto de los bienes muebles e inmuebles asociados intrínsecamente a aquél, siempre que esa protección permita su mantenimiento, evolución y uso habitual, sin perjuicio de las medidas singulares que, para la protección de dichos bienes muebles e inmuebles, puedan establecerse a tenor de lo dispuesto en la Ley 16/1985, de 25 de junio, del Patrimonio Histórico Español y en la legislación de las Comunidades Autónomas competentes en la materia.

2. Los bienes muebles y espacios vinculados al desenvolvimiento de las manifestaciones culturales inmateriales podrán ser objeto de medidas de protección conforme a la legislación urbanística y de ordenación del territorio por parte de las Administraciones competentes.

En ningún caso dichas medidas de protección supondrán una restricción a las facultades de los propietarios o titulares de derechos sobre dichos bienes. Para que puedan darse tales limitaciones será preciso seguir, en su caso, los procedimientos previstos en la Ley 16/1985, de 25 de junio, del Patrimonio Histórico Español, y la correspondiente legislación autonómica."

8. El Sr. Cruanyes considera que manca una referència al deure de vetllar per la continuïtat de les activitats que formen part del bé cultural immaterial declarat. Proposa afegir a l'article 14.6 l'apartat següent:

"f) bis. Vetllar per la continuïtat de les activitats que conformen els béns culturals immaterials."

Resposta: no s'accepta la proposta. Considerem que l'article 14, relatiu a mesures de salvaguarda dels béns culturals immaterials nacionals declarats ja conté un conjunt de mesures i recomanacions orientades a la continuïtat dels béns culturals immaterials d'interès nacional.

9. Caldria vincular l'Administració local que declara els béns culturals immaterials d'interès local amb les mateixes normes de protecció i salvaguarda que amb els nacionals, i que la Generalitat tingués un paper subsidiari en cas d'inactivitat de la institució local que pogués actuar subsidiàriament a requeriment de les persones o entitats interessades en la salvaguarda. No han de ser unes mesures menors i amb menys facultats per l'Administració local que la nacional, altrament la protecció efectiva seria menor. Es proposa el redactat alternatiu següent per a l'article 15.1:

"Article - 15 Mesures de salvaguarda del béns culturals immaterials d'interès local.

1.- L'acord de declaració d'un bé cultural immaterial d'interès local ha d'incloure les mesures o actuacions específiques, d'ordre jurídic, tècnic, administratiu, urbanístic i financer que es considerin necessàries per a la salvaguarda del bé; així com també per a garantir la seva visibilitat, celebració, conservació d'acord amb el que es disposa l'article 14. coneixement i difusió, a més del seu accés en els termes que preveu l'article 16."

L'apartat 2 es refereix a les mesures de caràcter competencial local, de tota manera entén que cal que la declaració per tal que sigui efectiva tingui els efectes que la llei preveu i en tot cas hauran de ser completades pel Departament de cultura en el sentit que siguin competència del Govern. Així proposa la redacció següent de l'apartat 2 de l'article 15:

"2.- Les actuacions o mesures descrites a l'apartat 1 s'han de limitar a aquelles que estiguin dins l'àmbit competencial de l'Administració local declarant que serà coadjuvat pel Departament de Cultura en allò que sigui de la seva competència, sens perjudici dels efectes jurídics que de la declaració són establerts per la present llei."

En relació amb el planejament urbanístic, caldria lligar molt a les normes de la llei de patrimoni immaterial per no establir règims i eines diferents, quan ens referim a la protecció de béns immobles o mobles. Per tant, hi hauria d'haver una referència a l'article 17, relatiu al planejament urbanístic, i, en tractar-se de béns immobles, la declaració hauria de comportar la suspensió de llicències a banda de contemplar que a més de prendre mesures urbanístiques aquestes haurien de tenir la possibilitat dels plans d'usos i serveis o altres mesures que l'urbanisme ofereixi en els plans que cal adequar remetent a les mesures que sobre els béns mobles i immobles preveu la Llei de Patrimoni Cultural Català.

Resposta: els béns culturals immaterials d'interès local han de ser objecte de mesures de protecció específiques, però no han de ser les mateixes que per als béns culturals immaterials d'interès nacional, atès que són dues categories diferents. Correspon a l'Administració local determinar aquestes mesures específiques i implementar-les, tenint en compte l'autonomia dels ens locals per gestionar els seus interessos, i no correspon al Departament de Cultura aquesta funció, sens perjudici que pugui fomentar l'adopció de mesures de protecció per part dels ens locals a través de línies d'ajuts.

Pel que fa al planejament urbanístic, l'article 17 de l'Avantprojecte de llei preveu que els plans i les normes urbanístiques que afecten els béns culturals declarats no poden tenir determinacions que puguin impedir o obstaculitzar el desenvolupament de les manifestacions culturals corresponents, que s'aplica tant a béns immaterials d'interès nacional com d'interès local. Així mateix l'article 18.4 de l'Avantprojecte de llei determina que els béns mobles i espais vinculats al desenvolupament dels béns culturals immaterials poden ser objecte de mesures de protecció conforme a la legislació urbanística i d'ordenació del territori per part de les administracions competents.

Pel que fa a qüestió de suspensió de llicències urbanístiques i la relació del planejament urbanístic amb el patrimoni cultural material, cal remetre's a la regulació de la Llei 9/1993, del patrimoni cultural català.

10. El Sr. Cruanyes proposa suprimir la possibilitat de dispensa del Departament de Cultura a l'obligació que les persones propietàries o titulars d'altres drets reals sobre els béns mobles i immobles que es declarin vinculats a béns culturals immaterials d'interès nacional han de permetre que aquells serveixin de suport del bé cultural immaterial, que estableix l'article 18.2.

Resposta: entenem que cal mantenir aquesta possibilitat de dispensa per a supòsits excepcionals en què la dispensa quedi justificada i no afecti de manera substancial a la realització del bé immaterial.

11. Cal dir que en el patrimoni immaterial hi pot haver una vinculació d'elements mobles, immobles i espais, per tant cal esmentar els immobles en l'article 18.4. Tanmateix, les mesures urbanístiques han de ser també imperatives d'acord amb les característiques dels immobles com

la resta dels immobles declarats patrimoni cultural material. Proposa el redactat alternatiu següent per a l'article 18.4, primer paràgraf:

"4. Els béns mobles, immobles i espais vinculats al desenvolupament dels béns culturals immaterials seran objecte de mesures de protecció conforme a la legislació urbanística del territori que siguin necessàries per part de les administracions competents."

Resposta: s'accepta introduir a referència als "immobles". No s'accepta introduir l'incís "que siguin necessàries".

12.- El Sr. Cruanyes proposa que el procediment previst a la Llei de patrimoni cultural català per a la declaració de béns culturals mobles i immobles vinculats es tramiti de forma obligatòria, simultània i coordinada amb el procediment de declaració del bé cultural immaterial.

Resposta: No s'accepta la proposta. L'article 18.3 de l'Avantprojecte de Llei preveu que la declaració d'aquests béns materials vinculats a béns culturals immaterials requereix tramitar el procediment previst a la Llei del patrimoni cultural català, que es pot realitzar de manera simultània i coordinada amb el procediment de declaració del bé cultural immaterial. Per deixar un marge de valoració a l'òrgan instructor i declarant, no consta com una obligació perquè cal valorar aquesta tramitació en cada cas concret.

13.2 Observacions del Sr. Lluís Calvo.

1.- El Sr. Calvo proposa esmentar, al preàmbul, que *"des de l'Ajuntament de Barcelona, quan es va crear el Museu d'Indústries i Arts Populars, en el qual Joan Amades i Ramon Violant i Simorra van dur a terme una tasca destacada en temps certament difícils pel país i per a l'estudi de la cultura d'arrel tradicional del nostre país"*.

Resposta: es considera que no cal afegir-ho; en el redactat del preàmbul ja es menciona la llarga tradició des de mitjans segle XIX en estudis de cultura popular i folklore.

2.- Proposa incorporar el concepte de "patrimoni" a la denominació del Consell de l'Etnologia Catalana.

Resposta: No s'accepta la proposta atès que tant l'article 21 de l'Avantprojecte de Llei com l'Ordre CLT/152/2015, de 30 d'abril, del Consell de l'Etnologia Catalana, estableixen que el seu objecte, finalitat i funcions queda circumscrit a l'àmbit patrimonial etnològic.

14.- Informe del Consell de Govern Locals.

El Consell de Govern Locals no ha pogut formular observacions sobre l'Avantprojecte de Llei del patrimoni cultural immaterial català dins del termini establert per aquest tràmit, atès que passades les eleccions municipals aquest òrgan consultiu ha quedat dissolt fins a la constitució del nou emanat del resultat de les esmentades eleccions, tal com fa constar el secretari en funcions del Consell esmentat a través de certificat de 15 de febrer de 2024.

15. Informe de la Secretaria de Política Lingüística

La Secretaria de Política Lingüística formula les observacions següents:

1. A l'exposició de motius s'estableix que "El capítol 2 estableix les categories de protecció del patrimoni etnològic i immaterial, que són dues: Béns Culturals Immaterial d'Interès Nacional i Béns Culturals Immaterial d'Interès Local." En canvi, l'exposició de motius de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català disposa que "S'estableixen tres categories de protecció, comunes a béns mobles, immobles i immaterials: els béns culturals d'interès nacional, els béns catalogats i la resta de béns integrants de l'ampli concepte de patrimoni cultural definit per l'article 1". Cal aclarir aquesta contradicció.

Resposta: L'article 1.3 de la Llei 9/1993, del patrimoni cultural català estableix que també fan part del patrimoni cultural català els béns immaterials integrants de la cultura popular i tradicional i les particularitats lingüístiques, d'acord amb la Llei 2/1993, del 5 de març, de foment i protecció de la cultura popular i tradicional i de l'associacionisme cultural. Per tant, es remet a una altra llei singular per regular el patrimoni immaterial. L'Avantprojecte de llei del patrimoni cultural immaterial de Catalunya estableix les dues categories de protecció com a legislació específica en la matèria per a aquest àmbit del patrimoni cultural.

2. A l'exposició de motius, rere el sisè paràgraf, es proposa incloure l'afegit següent:

"El concepte de patrimoni cultural immaterial s'incorpora en el Dret internacional a través de l'acció de l'Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura (UNESCO), que ha definit el patrimoni cultural immaterial i ha establert les obligacions de les administracions en aquest àmbit a través de tractats internacionals com la Convenció per a la Salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial (2003) i la Convenció sobre la Protecció i la Promoció de la Diversitat de les Expressions Culturals (2005). En aquest sentit, la IX Conferència de les Nacions Unides sobre la normalització dels noms geogràfics (2007), en la Resolució IX/4, reconeix que els topònims formen part del patrimoni cultural immaterial de la humanitat, i encoratja els organismes competents a inventariar-los, salvaguardar-los i promoure'ls."

Resposta: No s'accepta l'esmena atès que considerem que no és necessària aquesta referència específica a la toponímia i l'afegit proposat no es refereix a un tractat internacional.

3. Es proposa la redacció següent per a la lletra c de l'article 3:

"c) Formes de comunicació, expressions orals, gestuals o visuals i les seves produccions, incloses la llengua i les seves modalitats i particularitats lingüístiques, i la toponímia."

Resposta: S'accepta afegir "gestuals o visuals"

No s'accepta afegir "la toponímia". Els topònims, entesos com a "nom propi d'un lloc" (Diec2) ja estan integrats quan l'article esmenta la llengua i les seves particularitats.

Cal tenir en compte que l'Administració General de l'Estat ja va iniciar els tràmits per declarar com a tal les expressions culturals vinculades a la cultura sorda i la llengua de signes espanyola (Resolució de 11 de mayo de 2023, de la Dirección General de Patrimonio Cultural y Bellas Artes, por la que se incoa expediente de declaración de "Las expresiones culturales vinculadas a la cultura sorda y la lengua de signos española" como manifestación representativa del patrimonio cultural inmaterial -BOE núm. 127, de 29.05.2023-).

4. Per tal que la redacció de l'Avantprojecte de llei s'adeqüi a la realitat de la LSC o altres llengües, o a altres fets que tenen lloc de manera quotidiana (i que, per tant, no es poden considerar "un esdeveniment") es proposa la redacció següent per a l'article 6.2.e:

"e) Vigència: que el bé sigui vigent, preservi la seva funció sociocultural i representi un testimoni d'una tradició o expressió cultural viva, però alhora que integri el dinamisme que hi és consubstancial ~~a tot esdeveniment social~~. La seva vigència també es pot derivar dels processos de recuperació, reelaboració i redefinició patrimonials."

Resposta: S'accepta la proposta. Valorem positivament aquesta modificació.

5. Proposem la redacció següent per a l'article 9.7:

"7. L'elaboració de l'expedient ha de comptar amb participació destacada de persones professionals pertanyents a l'àmbit de l'etnologia i l'antropologia i, si escau, de la lingüística, sense perjudici de la participació d'altres professionals provinents d'altres disciplines de la resta de ciències socials i humanes."

Resposta: No s'accepta la proposta. Les persones professionals de la lingüística ja estan incloses en "altres professionals provinents d'altres disciplines de la resta de ciències socials i humanes".

6. A diferència del patrimoni material, el patrimoni immaterial no té sempre una vinculació física clarament limitada al territori d'un ens local en concret. De la redacció de l'article 12 no queda clar, per exemple, si una llengua podria ser declarada bé cultural immaterial d'interès local, ja que la redacció del precepte no sembla impedir que un ens local pugui declarar com a patrimoni immaterial una manifestació que superi l'àmbit territorial d'aquest.

Resposta: La declaració de BCIIIL s'adreça al patrimoni immaterial local; cal que es tracti d'una manifestació immaterial que tingui lloc en l'àmbit municipal corresponent, sens perjudici que també es pugui manifestar en un altre àmbit territorial. Però la declaració i les mesures de protecció del BCIIIL només tindran efectes en el municipi declarant corresponent.

7. L'article 14 estableix l'obligació d'elaborar un pla de salvaguarda, com a instrument de gestió, que *"ha de ser elaborat i executat per les entitats, grups o persones que promouen o gestionen aquests béns culturals immaterials d'interès nacional"*. Així mateix, *"Les entitats, grups o persones que han elaborat el pla de salvaguarda han de fer, de manera quinquennal, un informe dels resultats obtinguts, una avaluació de la seva eficàcia i les modificacions corresponents per a la seva millora"*. L'apartat 5 de l'article 14 estableix que *"5. En el cas que el bé cultural immaterial, per la seva naturalesa, no sigui objecte d'organització o gestió, correspon al departament de l'Administració de la Generalitat competent en cultura l'elaboració del pla de salvaguarda així com l'informe a què fa esment l'apartat 4"*.

No queda clar què significa poder ser objecte *"d'organització o gestió"* en el cas dels béns de l'article 3.c, com ara la LSC o altres llengües. En el cas de la LSC, de conformitat amb la normativa vigent, correspon al Departament de Cultura aprovar-ne la regulació i a l'Institut d'Estudis Catalans fer-ne la normativització. A més, disposa del Consell Social de la Llengua de Signes Catalana com a òrgan assessor. Hom podria pensar, doncs, que la LSC pot ser objecte d'organització i gestió, la qual cosa comporta que no resulti aplicable l'establert a l'apartat 5. Sembla contradictori que, ateses les competències que atribueix la normativa organitzativa al Departament de Cultura i a l'IEC, la normativa en matèria de patrimoni cultural immaterial imposi les obligacions abans indicades a la comunitat portadora. Cal estudiar aquest aspecte.

Resposta: en el cas de la llengua de signes catalana o altres llengües, entenem que correspondria a la Generalitat a través del Departament de Cultura la gestió de la llengua de signes catalana als efectes de la llei de patrimoni cultural immaterial. Ara bé, en aquest cas, cal tenir en compte pel que fa a la protecció també la seva legislació específica: Llei 17/2010, del 3 de juny, de la llengua de signes catalana.

8. En cas que s'inclogui la proposta feta en el punt 11, es proposa la redacció següent per a l'article 12.2:

"2. La competència per a la declaració de béns culturals immaterials d'interès local correspon al ple de l'ajuntament en municipis de més de 5.000 habitants i al ple del Consell Comarcal en municipis de menys de 5.000 habitants, sens perjudici de l'establert a les disposicions addicionals tercera i quarta. La declaració s'ha de dur a terme amb la tramitació prèvia de l'expedient administratiu corresponent, en el qual ha de constar l'informe favorable d'un tècnic en patrimoni cultural."

Resposta: No s'accepta, perquè no s'incorporen les esmenes dels punts 11 i 12.

9. Atès que les llengües no es poden considerar una "celebració", es proposa la redacció següent per a l'article 15.1:

"1. L'acord de declaració d'un bé cultural immaterial d'interès local ha d'incloure les mesures o actuacions específiques, d'ordre jurídic, tècnic, administratiu i financer que es considerin més adequades per a la salvaguarda de l'element; així com també per a garantir la seva visibilitat, ~~celebració~~ realització, conservació, coneixement i difusió, a més del seu accés en els termes que preveu l'article 16".

Resposta: S'accepta la proposta de modificació del redactat.

10. En relació amb l'article 22.4, cal estudiar quan es considera que impedir fer una manifestació del patrimoni cultural immaterial és "injustificat". Així mateix, caldria estudiar quin és el resultat d'aplicar l'article 22.4 a les manifestacions a què fa referència l'article 3.c (exemple: impedir a algú expressar-se amb llengua de signes catalana -si té la consideració de patrimoni immaterial- per manca de personal que la conegui).

Resposta: S'ha d'estudiar cas per cas quan l'impediment d'una manifestació del patrimoni cultural immaterial està injustificat, però en tot cas s'ha de justificar en base a un interès públic o bé un interès privat superior.

Pel que fa a llengua de signes catalana, cal remetre's a la seva legislació específica. La disposició addicional primera de la Llei 17/2010, del 3 de juny, de la llengua de signes catalana estableix que la garantia d'ús de la llengua de signes catalana que aquesta llei estableix en l'article 4 es complementa amb la normativa sobre accessibilitat en la comunicació de les persones sordes i sordcegues, que regula les condicions d'ús de la llengua de signes catalana com a mitjà de comunicació i els mitjans de suport a la comunicació oral, i que, en tot cas, els garanteix l'accés als serveis públics en condicions d'igualtat.

11. Es proposa afegir una nova disposició addicional, la tercera, amb la redacció següent:

"Tercera

"Declaració de la toponímia catalana com a patrimoni cultural immaterial

- 1. Correspon a l'Administració de la Generalitat declarar la toponímia catalana en alguna de les categories de protecció del patrimoni immaterial.*
- 2. En l'expedient de declaració ha de constar, a més de la documentació establerta a l'article 9, l'informe preceptiu i vinculant de la unitat orgànica competent en matèria de política lingüística.*
- 3. En la protecció de la toponímia catalana, l'Administració de la Generalitat ha d'inspirar les seves actuacions en les indicacions i les recomanacions dels organismes internacionals sobre aquesta matèria."*

Resposta: No s'accepta la proposta de nova disposició addicional. La declaració de la toponímia catalana com a patrimoni cultural immaterial en general, no correspon fer-la a la llei sinó a través del procediment de declaració corresponent, un cop aprovada la llei, com tampoc correspondria afegir com a disposició addicional la declaració d'altres béns.

Quan la manifestació supera l'àmbit territorial d'un municipi o comarca cal plantejar si s'escau la declaració de BCIIN o la declaració de BCIL per part dels diferents ajuntaments implicats.

12. Es proposa afegir una nova disposició addicional, la quarta, amb la redacció següent:

"Quarta

"Declaració de la toponímia aranesa com a patrimoni cultural immaterial

- "1. Correspon al Conselh Generau d'Aran declarar la toponímia aranesa en alguna de les categories de protecció del patrimoni immaterial.*
- "2. En l'expedient de declaració ha de constar, a més de la documentació establerta a l'article 9, l'informe preceptiu i vinculant de la unitat orgànica competent en matèria de política lingüística i de l'Institut d'Estudis Aranesi.*
- "3. En la protecció de la toponímia aranesa, el Consell Genrau d'Aran ha d'inspirar les seves actuacions en les indicacions i les recomanacions dels organismes internacionals sobre aquesta matèria."*

Resposta: No s'accepta la proposta de disposició addicional. La declaració de la toponímia aranesa com a patrimoni cultural immaterial en general, no correspon fer-la a la llei sinó a través del procediment de declaració corresponent, un cop aprovada la llei, com tampoc correspondria afegir com a disposició addicional la declaració d'altres béns.

Quan la manifestació supera l'àmbit territorial d'un municipi o comarca, cal plantejar si s'escau la declaració de BCIN o la declaració de BCIL per part dels diferents ajuntaments implicats. La disposició addicional segona atribueix al Consell General d'Aran, en el territori de l'Aran, la

incoació i la instrucció dels procediments per a la declaració de béns culturals immaterials d'interès nacional i per modificar o deixar sense efectes una declaració.

13. Actualment, hi ha diversos topònims oficials no normatius. Diverses iniciatives ciutadanes i el Parlament de Catalunya han manifestat la necessitat de resoldre aquesta qüestió. Es proposa establir expressament que els topònims oficials no poden incloure formes que no s'ajustin a la normativa de l'Institut d'Estudis Catalans (mitjançant l'addició d'un nou apartat 4 a l'article 18 de la Llei de política lingüística) i establir un termini per donar-hi compliment (mitjançant l'addició d'una nova disposició transitòria a la Llei esmentada).

A aquest efecte, es proposa afegir a l'Avantprojecte de Llei una nova disposició final, la segona, amb la redacció següent:

"Segona

"Modificació de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística.

"1. Es modifica l'article 18 de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, que queda redactat de la manera següent:

"Article 18

"La toponímia

"1. Els topònims de Catalunya tenen com a única forma oficial la catalana, d'acord amb la normativa lingüística de l'Institut d'Estudis Catalans, excepte els de la Vall d'Aran, que tenen l'aranesa.

"2. La determinació de la denominació dels municipis i les comarques es regeix per la legislació de règim local.

"3. La determinació del nom de les vies urbanes i els nuclis de població de tota mena correspon als ajuntaments, i la dels altres topònims de Catalunya correspon al Govern de la Generalitat, incloses les vies interurbanes, sigui quina en sigui la dependència.

"4. Les formes dels topònims oficials han de seguir la normativa lingüística i la tradició toponomàstica del territori corresponent, i no poden incloure noms de caràcter comercial.

"5. Les denominacions a què es refereixen els apartats 2 i 3 són les legals a tots els efectes i la retolació s'hi ha d'acordar. Correspon al Govern de la Generalitat de reglamentar la normalització de la retolació pública, respectant en tots els casos les normes internacionals que han passat a formar part del dret intern.

"2. S'afegeix una nova disposició transitòria, la quarta, a la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, amb la redacció següent:

"Disposició transitòria Quarta

"L'adaptació de la toponímia

"Les entitats locals de Catalunya tenen un termini de tres anys per adaptar la denominació oficial determinada per als topònims de la seva competència al que disposa l'article 18."

Resposta: No s'accepta la proposta. Es considera que la proposta es refereix a una regulació molt detallada de la toponímia, en el marc de la Llei de política lingüística i no correspon a la Llei de patrimoni cultural immaterial regular aquesta qüestió. La Llei del patrimoni cultural immaterial ha d'establir un marc general en què tant la toponímia com la LSC, i com altres milers de béns culturals, queden ja integrades com a part del PCI català. Per seguretat jurídica, la modificació de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, s'hauria de realitzar a través d'un projecte de Llei específic de modificació de la Llei de política lingüística.

16. Informe de la Direcció General de Pressupostos

El 9 de novembre de 2023, la Direcció General de Pressupostos va emetre informe favorable sobre l'Avantprojecte de Llei del patrimoni cultural català, des del punt de vista estrictament pressupostari, sense proposar cap esmena.

17.- Informe de la Comissió de Govern Local de Catalunya

La Comissió de Govern Local de Catalunya, en la sessió núm. 197 (3/2024) d'11 de desembre de 2024 va sotmetre a informe l'Avantprojecte de Llei del patrimoni cultural immaterial català i va acordar informar favorablement el text. L'acord s'ha pres per consens amb el vot favorable de tots els presents a la sessió. Cal destacar que hi ha dues intervencions:

1. El senyor Jaume Oliveras manifesta que des de l'Associació Catalana de Municipis es dona suport a l'Avantprojecte de Llei i en aquest sentit anuncia el seu vot favorable. Considera que aquesta iniciativa és respectuosa amb les competències municipals, però no obstant des de l'ACM estaran amatents amb el seu desenvolupament reglamentari.

Resposta: S'agraeix el comentari i es confirma que s'ha vetllat perquè l'avantprojecte respecti al màxim les competències de les diverses administracions locals del país.

2. La senyora Alba Pijuan, en representació de la Federació de Municipis de Catalunya, anuncia el vot favorable a l'Avantprojecte, deixant constància de les esmenes que es van presentar per part del Comitè tècnic assessor de cultura de la FMC, d'una banda partidaris d'aquesta llei integral de patrimoni cultural immaterial i de l'altra es va proposar que s'inclogués l'associacionisme cultural com a part integrant d'aquest patrimoni i en cas d'estimar-se, que es derogués la Llei 2/1993, de 5 de març, de foment i protecció de la cultura popular i tradicional i de l'associacionisme cultural pel que fa al capítol relatiu a les associacions culturals.

Resposta: L'avantprojecte no recull l'associacionisme cultural, de manera que seguiria vigent la part sobre associacionisme cultural de la Llei 2/1993, de 5 de març, de foment i protecció de la cultura popular i tradicional i de l'associacionisme cultural. L'objectiu a llarg termini seria actualitzar-la o bé aprovar una nova llei d'Associacionisme Cultural.

No obstant això, l'associacionisme cultural sí queda recollit a la Llei del patrimoni cultural immaterial com a forma d'organització social que s'ha de salvaguardar, així com el reconeixement a les comunitats portadores que vetllen pel manteniment de festes i tradicions.

Barcelona, 10 de gener de 2025

Directora general de Cultura Popular i Associacionisme Cultural

Carolina Duran
Moreno - DNI

(TCAT)

Signat digitalment
per Carolina Duran
Moreno - DNI

(TCAT)

Data: 2025.01.10
17:02:57 +01'00'